

Poročilo o gospodarskem stanju Slovenije v letu 2019

Gospodarsko stanje in naložbena klima

Rezultati 17. raziskave Slovensko-nemške gospodarske zbornice

Kazalo

Slovenija dobra lokacija za raziskave in razvoj.....	3
Pregled rezultatov.....	4
I. Gospodarsko stanje in pričakovanja.....	5
1. Gospodarski razvoj in obeti.....	5
2. Stanje in pričakovanja podjetij.....	5
II. Načrtovana zaposlovanja in naložbe.....	7
III. Lokacijski pogoji in privlačnost Slovenije.....	8
1. Ocena gospodarskega stanja.....	9
2. Trg dela.....	10
3. Politično in gospodarsko okolje.....	11
4. Operativno okolje.....	12
Izjava.....	14
Rezultati raziskave.....	16

Slovenija dobra lokacija za raziskave in razvoj

Raziskava Slovensko-nemške gospodarske zbornice o gospodarskem stanju v Sloveniji za leto 2019 je pokazala, da je Slovenija prepričljivo prekosila 14 držav Srednje in Vzhodne Evrope kot najboljša lokacija za raziskave in razvoj. Tako Slovenija izpolnjuje vse pogoje za digitalno transformacijo in vpeljavo industrije 4.0 na vseh ravneh ter odpira nove možnosti za sodelovanje.

V sklopu letne raziskave se ocenjujejo gospodarsko stanje, gospodarska politika, privlačnost za naložbe v Sloveniji in stanje na trgu dela.

V Sloveniji trenutno vlada obdobje dinamične rasti, ki jo poganja izvozna dejavnost podjetij. Ob tem je ponovno narasla tudi domača potrošnja. Ne glede na to se Slovenija še vedno spopada s številnimi izzivi. Gospodarske razmere niso idealne in številna področja so potrebna nujnih ukrepov. Med drugim je problem vedno večje pomanjkanje delovne sile, predvsem v proizvodni dejavnosti. Vzrok je ekspanzivna naložbena politika lokalnih podjetij in trend izseljevanja v druge evropske države. Za nemška podjetja predstavlja trenutno obdobje rasti idealen čas za vstop na slovenski trg in razširitev proizvodnih dejavnosti.

Leto 2018 je bilo v celoti zelo pozitivno leto za gospodarske odnose med obema državama. Število naložb še naprej raste. Narašča predvsem število velikih razširitvenih naložb podjetij, ki so že dlje časa prisotna na slovenskem trgu. Trend tako ostaja neprekinjen. Nemčija se je tako ponovno povzpela med najpomembnejše tuje vlagatelje in znatno prispeva k gospodarski uspešnosti Slovenije.

Nemčija je najpomembnejša gospodarska partnerica Slovenije. Nemško-slovenski gospodarski odnosi se z blagovno menjavo v višini skoraj 12 milijard evrov nadaljujejo v pozitivnem trendu, nanje pa vpliva visoka stopnja izvoza slovenskih podjetij v Nemčijo. Tudi glede neposrednih naložb sodi Nemčija z naložbami v višini 1,86 milijarde evrov v sam vrh najpomembnejših tujih vlagateljev. Nemška podjetja po lastnih izračunih ustvarjajo skoraj 15 % prometa, predstavljajo 20 % celotnega slovenskega izvoza in zaposlujejo okoli 8 % vseh slovenskih delojemalcev. Dodana vrednost na zaposlenega je v povprečju 25 % višja od slovenskega povprečja in znaša 37.776 evrov.

Slovenija že več let velja za skrivni namig nemškim vlagateljem. Kljub majhnosti trga številna nemška podjetja koristijo velik know-how slovenskih podjetij in profitirajo od visoko kvalificiranih strokovnjakov ter odličnega sodelovanja zlasti v avtomobilskem in industrijskem sektorju. Kar 96 % anketiranih podjetij je potrdilo, da je Slovenija privlačna za naložbe, kar je največ do zdaj. Tako so prihodnje napovedi za naložbe nemških podjetij visoke. Največ naložb naj bi se zvrstilo na področju digitalizacije. Po naših navedbah naj bi bilo za procese digitalizacije v naslednjih treh letih namenjenih približno 130 milijonov evrov.

Pregled rezultatov

Najpomembnejši sklepi v letu 2019:

- Rezultati ankete kažejo, da naj bi gospodarska aktivnost v Sloveniji tudi v letu 2019 ostala močna. Nemškimi podjetjem koristi gospodarski razvoj v Sloveniji in politična stabilnost zadnje zakonodaje.
- Slovenija postaja vse bolj privlačna glede na lokacijske pogoje v primerjavi s preteklim letom. Na področja predvidljivosti gospodarske politike ter politične in socialne stabilnosti je pozitivno vplivala predvsem pretekla vlada. Zaradi stabilnega okolja so podjetja povečala svoje naložbe. Hkrati je produktivnost in motiviranost zaposlenih še vedno pomembna spodbuda za naložbe; izziv predstavlja le pomanjkanje kvalificirane delovne sile, zlasti v obrtnih dejavnostih.

Gospodarsko stanje ostaja pozitivno.

Zavezanost Sloveniji narašča.

Naložbe v raziskave in razvoj naraščajo.

Visoka naklonjenost k naložbam in zmerina k zaposlovanju.

Visoko zadovoljstvo s pogoji v Sloveniji.

Slovenija ostaja konstantna glede na regionalno primerjavo; v nekaterih dejavnikih se je celo izboljšala.

Velika težave zadevajo davčno breme, togo delovnopravno zakonodajo in predvsem pomanjkanje kvalificirane delovne sile.

I. Gospodarsko stanje in pričakovanja

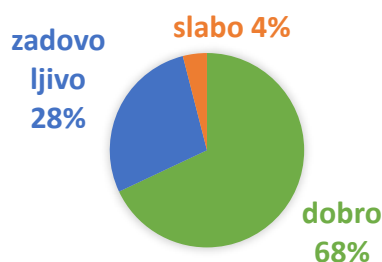
1. Gospodarski razvoj in obeti

Še naprej visoka gospodarska rast...

68 % anketiranih podjetij ocenjuje trenutno stanje slovenskega gospodarstva kot dobro. Nadaljnjih 28 % jih meni, da so razmere zadovoljive. V primerjavi s prejšnjim letom se je ocena še dodatno izboljšala. Manjšina anketiranih meni, da je stanje slabo.

Leto 2018 je bilo za slovensko-nemške gospodarske odnose rekordno. Obseg blagovne menjave med državama naj bi presegal 11,8 milijarde evrov. Rezultati raziskave so pokazali, da naj bi se gospodarska aktivnost v Sloveniji tudi v letu 2019 še naprej krepila, saj večina anketirancev (60 %) pričakuje podoben razvoj. Razlogi za te obete so pravni pogoji za varnost in stabilnost ter izvozna moč slovenskih podjetij.

Graf: Aktualno gospodarsko stanje v 2019

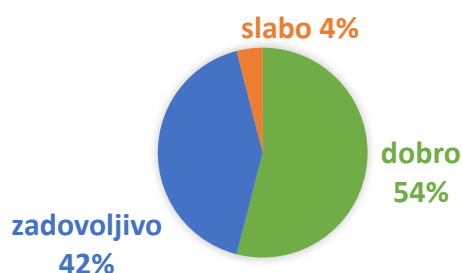
2. Stanje in pričakovanja podjetij

... izboljšanje lastnega poslovnega stanja

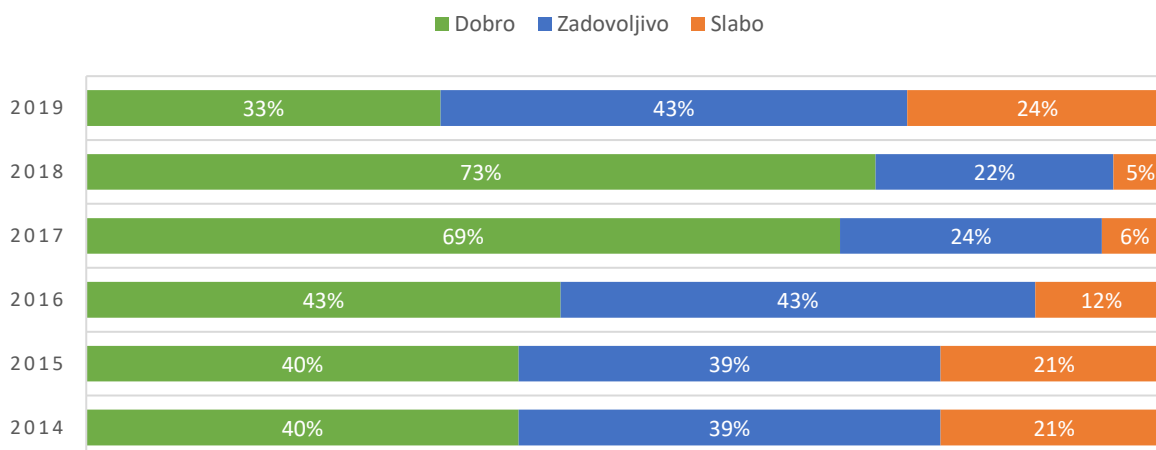
Nekaj več kot polovica, 54 % anketirancev, ocenjuje trenutno poslovno stanje lastnega podjetja kot dobro, 42 % pa je s stanjem trenutnega stanja podjetja zadovoljnih.

Ključ do uspeha je za podjetja pogosto tesen izvozni odnos do nemškega trga. Ta odnos zagotavlja nemškim podjetjem v Sloveniji prodajni trg in jim daje možnost širitve in investiranja. Zato 56 % anketirancev pričakuje, da se stanje v letu 2019 ne bo spremenilo. 16 % jih pravi, da se bo njihovo stanje celo izboljšalo. To kaže, da so pričakovanja lastnega poslovnega stanja bolj optimistična od napovedi splošnega gospodarskega stanja. Kar zadeva vpliv brexita, torej prihodnjega izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije, večina anketiranih (70 %) meni, da ta ne bo vplival na poslovanje njihovega podjetja. 14 % pričakuje težave z upravljanjem in logistiko ter povečanje stroškov dela. 16 % se boji zmanjšanja proizvodnje in posledično nižjega prometa. Skupno ostaja gospodarska slika po rekordnem letu 2018 tudi za leto 2019 pozitivna.

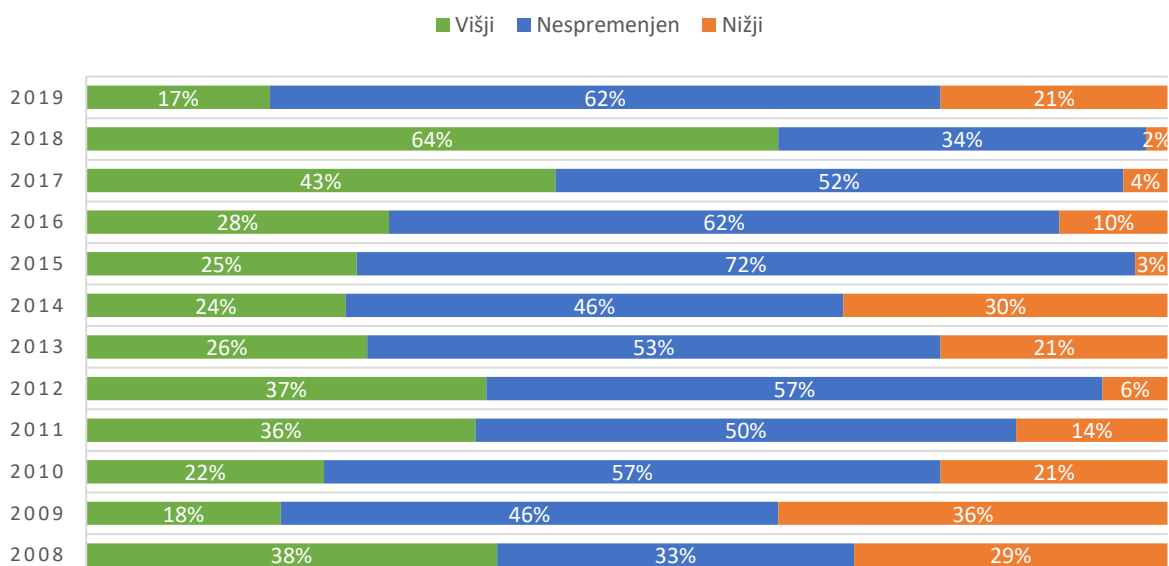
Graf: Ocena lastnega poslovnega stanja podjetij 2019

KAKO SE BO RAZVIJAL VAŠ PROMET V NASLEDNJEM LETU V PRIMERJAVI S PREJŠNJIM LETOM?

KAKO SE BO RAZVIJAL IZVOZ V PRIMERJAVI S PREJŠNJIM LETOM?

II. Načrtovana zaposlovanja in naložbe

Pozitivni gospodarski obeti se odražajo tudi v ponovno rastoči pripravljenosti za naložbe. Podjetja so se razveseljivo pozitivno odzvala na vprašanje o nadaljnjih naložbah v Sloveniji. Petina anketirancev želi dodatno povečati svoje naložbe. Dobra polovica, 52 %, jih želi ohraniti število naložb. Tako bo v naslednjih nekaj letih v Sloveniji vloženi približno 557 milijonov evrov. Nemčija je peti največji vlagatelj v Sloveniji.

Glede na obseg naložb po prvotnih državah izvora, je Nemčija na prvem mestu s skupno vrednostjo 1,86 milijarde evrov pred ZDA, Avstrijo, Italijo in Švico (večina sredstev za naložbe namreč izvira iz Nemčije, čeprav jih opravljajo avstrijska hčerinska podjetja nemških družb).

Uradna statistika pravi, da so nemška podjetja investirala 1,08 milijarde EUR, po lastnih podatkih podjetij naj bi višina investicij znašala 1,17 milijarde EUR.

Nemška podjetja vlagajo 45,5 % v predelovalno industrijo, 24,4 % trgovino in 19,9 % v logistiko.

Nameni zaposlovanja se niso občutno spremenili. Posledično bodo obstoječe kapacitete delovne sile močnejše izkoriščene kot prej. 18 % podjetij z nemškim kapitalom bo v letu 2019 zaposlovalo. Število zaposlenih bo naraščalo do leta 2020, a počasneje kot v preteklih letih.

III. Lokacijski pogoji in privlačnost Slovenije

Podjetja ocenjujejo kakovost lokacije predvsem na podlagi sledečih kriterijev:

- operativno okolje, npr. stroški dela, lokalni dobavitelji, plačilna disciplina, pogoji za raziskave in razvoj;
- trg dela, npr. kvalificiranost, produktivnost in motiviranost, stroški dela, izobraževalni sistem, razpoložljivost kvalificirane delovne sile;
- gospodarski in politični pogoji, npr. administracija, davki, pravni sistem, subvencije, transparentnost in predvidljivost.

Naša raziskava že vrsto let proučuje ta področja na podlagi približno dvajsetih lokacijskih dejavnikov. Zadovoljstvo s posameznimi lokacijskimi dejavniki je bilo v tem letu razveseljivo visoko. Osnovna ocena Slovenije kot lokacije se ni bistveno spremenila. Prednosti ostajajo v razmerah na trgu dela, operativno okolje je večinoma stabilno in v skladu s pričakovanji. Gospodarske in politične razmere so se stabilizirale. Zaradi dolgotrajnega in stabilnega mandata zadnje vlade, podjetja danes trdijo, da so se pravna varnost, politična in socialna stabilnost ter predvidljivost gospodarske politike bistveno izboljšale.

Še vedno pa obstajajo ovire za nadaljnje naložbene dejavnosti:

1. **Gospodarsko in politično okolje**

Uprava: v očeh podjetij ostaja težava

Boj proti korupciji: ostaja prostor za izboljšanje

2. **Trg dela**

Reforma delovnega prava

Razpoložljivost kvalificirane delovne sile

Stroški dela: malo manevrskega prostora

3. **Davki**

4. **Poslovno okolje**

Konkurenčne prednosti: infrastruktura, dobavitelji, delojemalci

Slovenija se je zaradi visoke politične in socialne stabilnosti ter odlične infrastrukture prepričljivo uveljavila med ostalimi 13 državami Srednje in Vzhodne Evrope. Po Estoniji oz. Litvi zaseda drugo mesto na teh področjih. Slovenija se še naprej visoko uvršča na področju pravne varnosti, preglednega dodeljevanja javnih naročil ter pogojev za raziskave in razvoj. Tako ponuja vse predpogoje za digitalno transformacijo in vpeljavo industrije 4.0 na vseh ravneh. Tudi za dodatne možnosti sodelovanja v proizvodni verigi je gospodarska klima ugodna, saj so na voljo lokalni dobavitelji s kakovostnimi izdelki.

V sklopu raziskave se letno ocenjujejo gospodarska klima, gospodarska politika in privlačnost za naložbe v Sloveniji ter stanje na trgu dela. Slovenija še naprej dinamično raste. Gonilna sila ostaja izvozna dejavnost podjetij. Ugoden razvoj v Evropi in v svetu podpira prodajne priložnosti in pospešuje slovensko gospodarstvo s štiriodstotno gospodarsko rastjo.

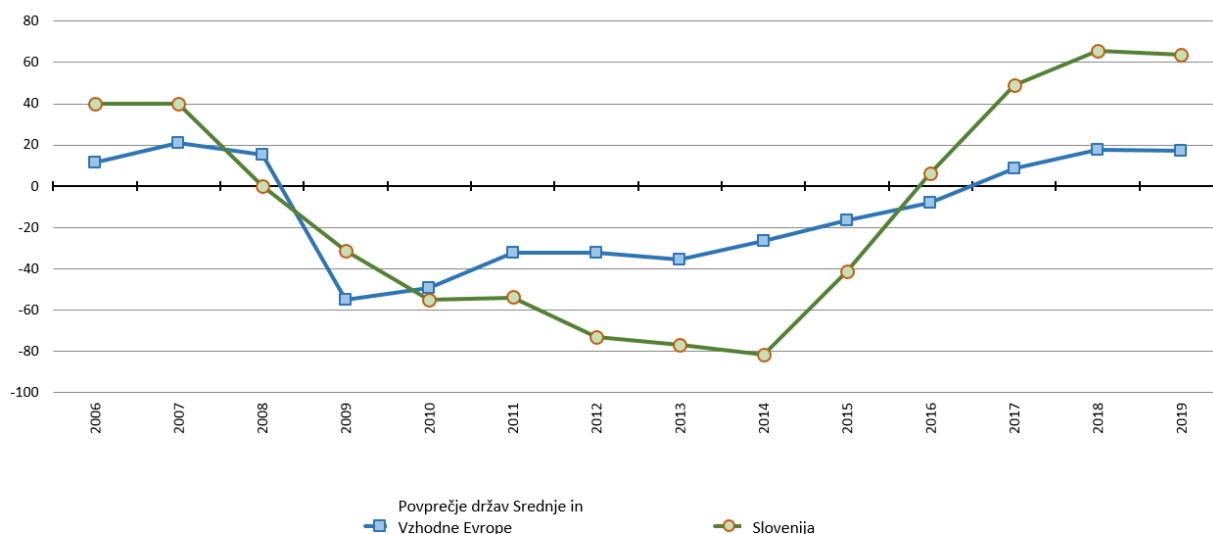
Stabilne in predvidljive gospodarske ter družbene razmere pa zagotavljajo dobro naložbeno klimo. Vendar pa togo delovno pravo, visoke davčne obremenitve in naraščajoči stroški dela vplivajo na naložbeno dejavnost. Druga težava za trajnostni gospodarski razvoj Slovenije je pomanjkanje kvalificirane delovne sile, zlasti v obrtnih dejavnostih. Kljub manjšim izboljšavam v akademskem in poklicnem izobraževanju v primerjavi z državami Srednje in Vzhodne Evrope, je še veliko prostora za izboljšave. Brez ozaveščanja in usposabljanja ustrezne delovne sile bo nastajajoči trend pomanjkanja privedel do neravnovesja slovenskega gospodarstva.

1. Ocena gospodarskega stanja

V letu 2019 bo raven ostala podobna tisti iz 2018. Celotno gospodarstvo se razvija in skoraj vse gospodarske panoge imajo od tega koristi.

Nemška podjetja so večinoma dejavna v proizvodnem sektorju in so zato izvozno usmerjena. Zaradi tehnoloških in finančnih zmogljivosti ter izkušenj v tujini so podjetja z nemškim kapitalom pogosto konkurenčnejša od številnih lokalnih podjetij. Vendar na trg vstopa vedno več novih podjetij. Stroški dela naraščajo in konkurenca raste. Kljub temu so podjetja pozitivna glede svojega poslovnega stanja in prihodnjega razvoja.

Območje Srednje in Vzhodne Evrope (MOE) velja danes za Nemčijo za enega najpomembnejših gospodarskih prostorov, poslovnih partnerjev in destinacij za naložbe. Zato nemške zunanje gospodarske zbornice (AHK) od leta 2006 izvajajo skupno raziskavo o gospodarskih in naložbenih razmerah v državah Srednje in Vzhodne Evrope. Zadnja raziskava vseh nemških zunanje gospodarskih zbornic (AHK) v 11 vzhodnoevropskih državah EU in štirih drugih državah Zahodnega Balkana je potekala februarja 2019.

Razveseljivo je, da se je ocena stanja gospodarstva v Sloveniji opazno izboljšala. V primerjavi s povprečjem Srednje in Vzhodne Evrope je ocena precej višja. S štiriodstotno gospodarsko rastjo in naraščajočim izvozom, tudi v Nemčijo, se celotno stanje slovenskega gospodarstva izboljšuje.

Rast gospodarskega razvoja v Sloveniji je pričakovati tudi v tekočem letu. Podobno sliko kažejo tudi poslovni obeti podjetij.

2. Trg dela

Nizki stroški dela v poslovni realnosti niso ključni dejavnik za naložbe v Sloveniji. V praksi gre tako za pravo razmerje med stroški, kvalificiranostjo, razpoložljivostjo, produktivnostjo in regulativnim okoljem na trgu dela. Iz tega vidika Slovenija nudi dobre pogoje za nemške in druge tuje vlagatelje.

Pomemben dejavnik predstavlja razpoložljivost delovne sile. V primerjavi z letom 2018 se je zaznalo pomanjkanje spretnosti nekoliko povečalo. Le 10 % anketiranih podjetij meni, da je na voljo dovolj kvalificiranih delavcev. Nasprotno meni 60 % anketirancev. Mnogi se pritožujejo nad tem, da se zahtevam, ki jih bo morala v prihodnje izpolnjevati bodoča delovna sila v proizvodnji in trgovini, v izobraževalni politiki ne posveča dovolj pozornosti. Zato je Slovenija ponovno zdrsnila nižje med državami na območju Srednje in Vzhodne Evrope.

Kakovost razpoložljive delovne sile je pogojena s kvalificiranostjo delojemalcev. S kvalificiranostjo delovne sile v Sloveniji je zadovoljnih kar 66 % podjetij z nemškim kapitalom. Slovenija je izmed vseh 15 držav glede kvalificiranosti delovne sile dosegla zgolj peto mesto, saj sta Estonija in Srbija na tem področju napredovali.

Skoraj polovica anketirancev, 48 %, kakovost akademske izobrazbe ocenjuje kot zelo dobro. Na področju izobraževanja Slovenija v letu 2019 zaseda šesto mesto. Številna podjetja pa kritizirajo sistem

poklicnega izobraževanja. Le 22 % podjetij namreč meni, da je trenutni sistem poklicnega izobraževanja usmerjen k uresničevanju zahtev s strani podjetij, kar 48 % podjetij pa se z omenjenim ne strinja. Slovensko-nemška gospodarska zbornica se tako v zadnjih letih zavzema za uveljavitev poklicnega izobraževanja po vzoru nemškega dualnega poklicnega izobraževalnega sistema, kar je dolgotrajen proces. Prvi korak v tej smeri se je že zvrstil s predložitvijo novega zakona o ponovni uvedbi "dualnega poklicnega izobraževanja". Zakon je sicer v veljavi, a močno temelji na socialističnem modelu in manj na nemškem sistemu. Vendar pa je poleg zakonodajnih in institucionalnih sprememb potrebna tudi sprememba odnosa do poklicnega izobraževanja v podjetjih in širši javnosti.

42 % podjetij z nemškim kapitalom je prepričanih o visoki stopnji produktivnosti in delavnosti slovenskih delojemalcev. Slovenija je v ospredju v primerjavi z ostalimi državami Srednje in Vzhodne Evrope, kar dokazuje visoko kakovost slovenskega izobraževalnega sistema.

Nasprotno pa so številni nezadovoljni z regulatornim okoljem. Več kot polovica, torej 62 % anketiranih podjetij, ocenjuje, da slovensko delovno pravo ni dovolj fleksibilno za proces digitalizacije, rastoče preusmeritve na industrijo 4.0 ter s tem povezanih sprememb pri delu. V tem letu Slovenija na področju fleksibilnosti delovnega prava zaseda predzadnje mesto, pred Hrvaško.

3. Politično in gospodarsko okolje

Številna podjetja menijo, da obstaja velik potencial za izboljšanje slovenske davčne politike. Zaradi zapletenih davčnih predpisov, številnih dajatev in davkov ter samega delovanja davčnega sistema prejema Slovenija na področju davčnega sistema in davčnih organov že od leta 2006 slabo oceno.

Nezadovoljstvo med podjetji je z 62 % nižje kot v prejšnjem letu, vendar kljub davčni reformi Slovenija ostaja na zadnjih mestih v primerjavi z državami Srednje in Vzhodne Evrope. Prav tako so številna podjetja še vedno nezadovoljna z davčno obremenitvijo dohodkov in podjetij. 80 % podjetij z nemškim kapitalom meni, da davčna obremenitev ne spodbuja naložb in ne motivira visokokvalificirane delovne sile.

52 % anketiranih podjetij meni, da v Sloveniji boj proti korupciji ni zadosten. Kljub temu Slovenija zaseda peto mesto med državami Srednje in Vzhodne Evrope. Tesno povezani sta tudi področji pravne varnosti in predvidljivosti gospodarske politike. Predvidljivost gospodarske politike se je v zadnjih letih močno povečala. V primerjavi z letom 2018 je le 30 % anketirancev izrazilo željo po izboljšanju. 51 % anketirancev se je sprijaznilo s situacijo, 18 % pa jih je zadovoljnih.

Subvencije pogosto predstavljajo pomemben kriterij pri odločitvah za naložbe. Podjetja občutno lažje dostopajo in pridobijo informacije o subvencijah. Ovire so predvsem birokratske narave in povezane z nepreglednostjo postopkov in odločitev. 34 % podjetij je zadovoljnih z dostopom do subvencij, 24 % pa nezadovoljnih. Pa vendar je moč zaslediti očitne izboljšave v primeru preglednejše informacijske politike za že delujoča podjetja s sedežem v Sloveniji.

4. Operativno okolje

V skladu s pričakovanji sta tudi ponudba in kakovost lokalnih dobaviteljev. 58 % podjetij je zadovoljnih oz. zelo zadovoljnih z lokalnimi dobavitelji in njihovo kakovostjo. Slovenski dobavitelji zasedajo tretje mesto med državami Srednje in Vzhodne Evrope. To potrjuje tudi visoko povpraševanje po slovenskih dobaviteljih s strani znanih nemških podjetij.

Zadovoljstvo podjetij glede plačilne discipline se je znatno povečalo (46 %). Le 10 % podjetij je še vedno nezadovoljnih. Tukaj je Slovenija v primerjavi s prejšnjim letom izboljšala rezultat za štiri mesta in trenutno zaseda peto mesto.

Na področju infrastrukture (promet, komunikacija in energetika) Slovenija v primerjavi z državami Srednje in Vzhodne Evrope zaseda drugo mesto. Več kot polovica anketiranih podjetij meni, da infrastruktura predstavlja veliko prednost za Slovenijo.

Za številne nemške vlagatelje so za doseganje trajnosti in produktivnosti ključnega pomena dobri pogoji za raziskave in razvoj. Zaradi visokih stroškov dela se številna podjetja opirajo na proizvodnjo izdelkov z visoko dodano vrednostjo. Tako ni presenetljivo, da Slovenija v primerjavi s konkurenti zaseda tretje mesto. V Sloveniji je s pogoji za raziskave in razvoj zadovoljnih oz. zelo zadovoljnih 44 % podjetij. Kljub temu številna podjetja v tem vidijo velik potencial za prihodnost države, kar je 38 % anketiranih podjetij s srednjo oceno potrdilo.

Še dodatno prednost za Slovenijo v primerjavi z ostalimi državami Srednje in Vzhodne Evrope predstavlja njeno članstvo v EU od leta 2004.

SWOT – analiza v primerjavi z državami Srednje in Vzhodne Evrope

PREDNOSTI	SLABOSTI
članstvo v EU politična in socialna stabilnost pogoji za raziskave in razvoj kvalificiranost delojemalcev motivacija in produktivnost delojemalcev infrastruktura in položaj razpoložljivost in kvaliteta lokalnih dobaviteljev	stroški dela fleksibilnost delovnega prava davčna obremenitev davčni sistem in davčni organi sistem poklicnega izobraževanja
PRILOŽNOSTI	TVEGANJA
dostop do subvencij predvidljivost gospodarske politike pravna varnost izvozna moč gospodarski razvoj plačilna disciplina pogoji za raziskave in razvoj	razpoložljivost delovne sile učinkovitost v javni upravi zaposlovanje mladih akademikov/starejših delojemalcev (55+) dolg postopek pridobivanja dovoljenj

Zavezanost trenutni lokaciji in privlačnosti Slovenije

Četudi vlagatelji na nekaterih področjih naložbenega okolja vidijo pomanjkljivosti, nemška podjetja menijo, da so lokacijske razmere ugodne. To se jasno odraža v dejstvu, da bi velika večina anketiranih podjetij (80 %) ponovno investirala v Sloveniji. Izboljšanje gospodarsko-političnega okolja bi lahko pripomoglo k nadaljnjemu sprejemanju naložbenih odločitev v korist Slovenije in povečanju lojalnosti lokaciji.

Pri ocenjevanju privlačnosti posameznih držav za naložbe s strani posameznih podjetij je Slovenija pristala na petem mestu za Češko, Poljsko, Slovaško in Estonijo.

Izjava

Slovenija lahko kljub tradicionalnim pomanjkljivostim še naprej ohranja vodilni položaj med državami Srednje in Vzhodne Evrope. Vendar so za uvrstitev na sam vrh potrebna še dodatna prizadevanja za izboljšanje poslovnega okolja. Letošnji rezultati kažejo na neznatno izboljšanje ključnih lokacijskih dejavnikov, ki so nepogrešljivi za naložbam prijazno okolje. Kljub temu pa čakajo vlado še pomembne naloge in izzivi, ki jih je potrebno rešiti in nemudoma izvesti. To ne vključuje le hitrega in doslednega izvajanja ukrepov privatizacije in ustvarjanja naložbam prijazne klime z/s:

1. davčnimi olajšavami za naložbe, zlasti manjše naložbe v raziskave in razvoj,
2. nadaljnji ukrepi za olajšanje obdavčitev, zlasti z uvedbo nadaljnjih davčnih stopenj,
3. omejitvijo socialnih prispevkov za zmanjšanje stroškov dela,
4. večjo fleksibilnostjo delovnega prava za prilagajanje novim oblikam dela,
5. paketom obsežnih reform (davčna, zdravstvena, delovna in pokojninska reforma),
6. investicijami v izobraževanje in šolski sistem, s katerimi bi se borili proti pomanjkanju kvalificirane delovne sile.

Slovenija še vedno ostaja prava izbira nemških podjetij in 80 % bi jih ponovno investiralo v Sloveniji. Vendar mora slovenska politika izvesti nujne strukturne reforme, s katerimi bi predvsem v EU dvignila konkurenčnost Slovenije in privlačnost za visoko kvalificirano delovno silo. Nemška podjetja v Sloveniji predstavljajo močan steber gospodarske rasti in znatno prispevajo k rasti slovenskega izvoza.

Gertrud Rantzen
predsednica

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

O raziskavi

Slovensko-nemška gospodarska zbornica izvaja pričujočo gospodarsko raziskavo od leta 2006. V raziskavi sodelujejo nemška in tuja podjetja s sedežem v Sloveniji. V anketi, ki se je izvajala med 1. februarjem in 9. marcem 2019, je sodelovalo 50 podjetij.

Od leta 2006 se raziskava istočasno izvaja v 15 drugih državah Srednje in Vzhodne Evrope. To ustvarja priložnost za neposredno primerjavo razmer v posameznih državah.

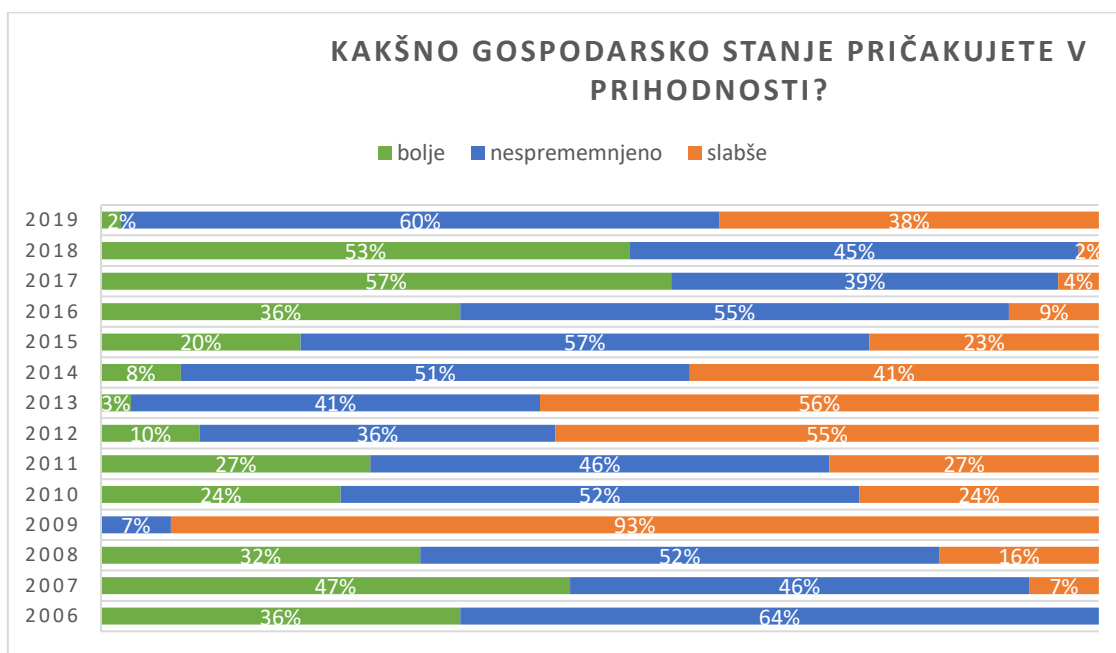
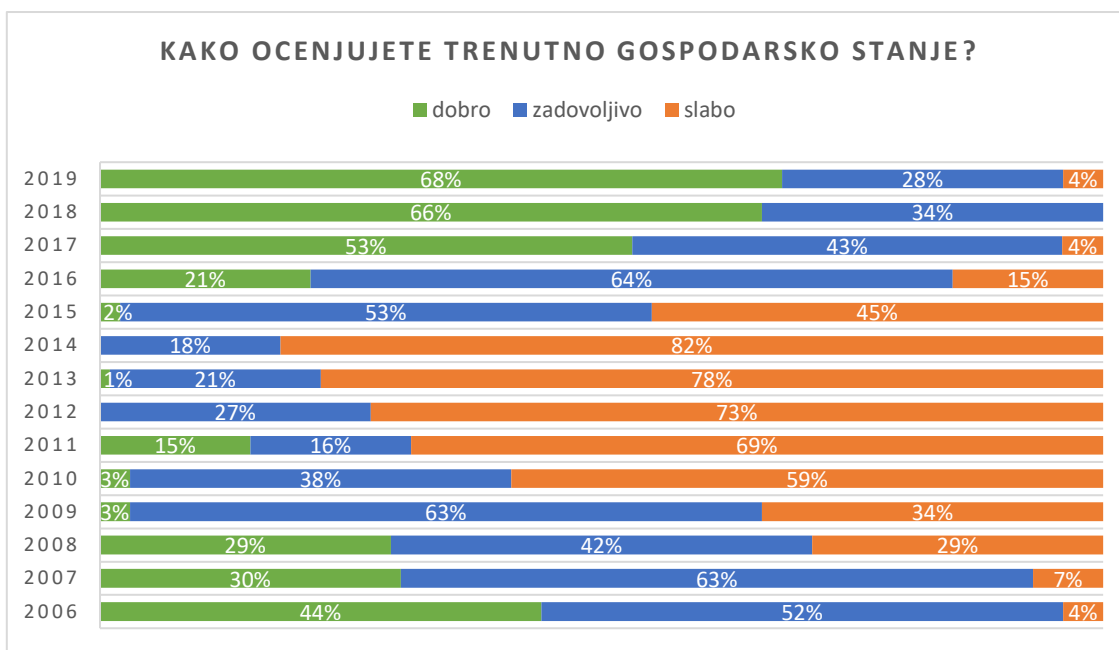
Najpomembnejši cilj raziskave je identificirati tiste lokacijske dejavnike, zaradi katerih je Slovenija privlačna za nemške vlagatelje in hkrati identificirati morebitne šibke točke, katerih izločanje lahko dodatno spodbudi pripravljenost za naložbe.

Rezultati raziskave niso reprezentativni v strogo statističnem smislu. Zaradi sestave udeležencev se lahko štejejo za reprezentativne za večino tujih vlagateljev. Rezultati so reprezentativni za nemške vlagatelje v Sloveniji. Tako lahko pomembno prispevajo k dialogu o najboljši možni ureditvi gospodarskih in političnih razmer v Sloveniji.

Rezultati raziskave

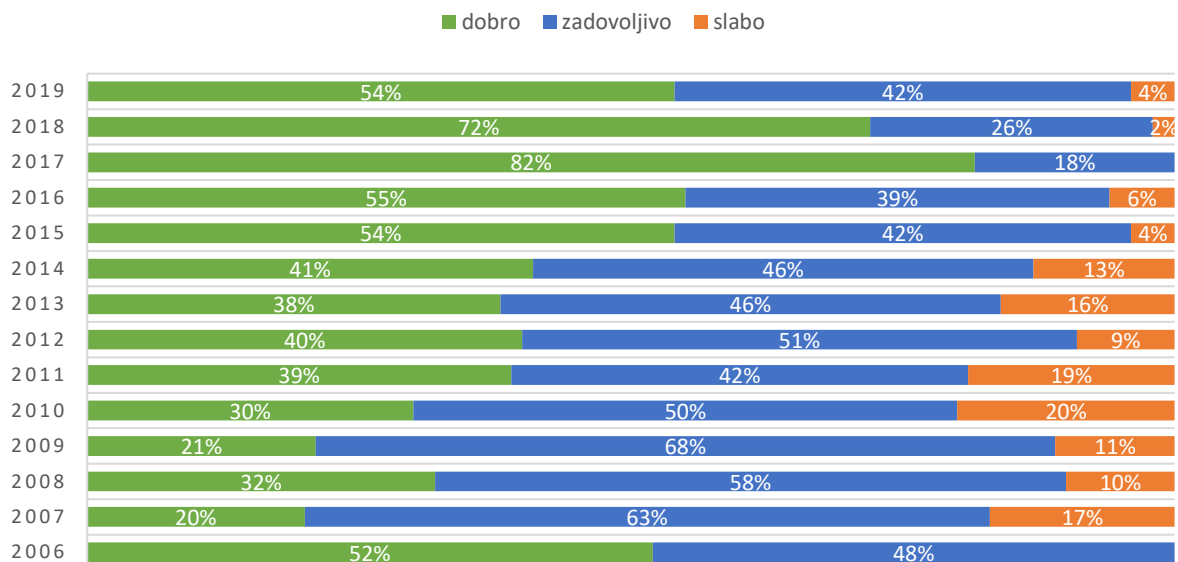
I. Stanje gospodarstva in pričakovanja 2018/2019

1. Stanje gospodarstva in napovedi za leto 2019

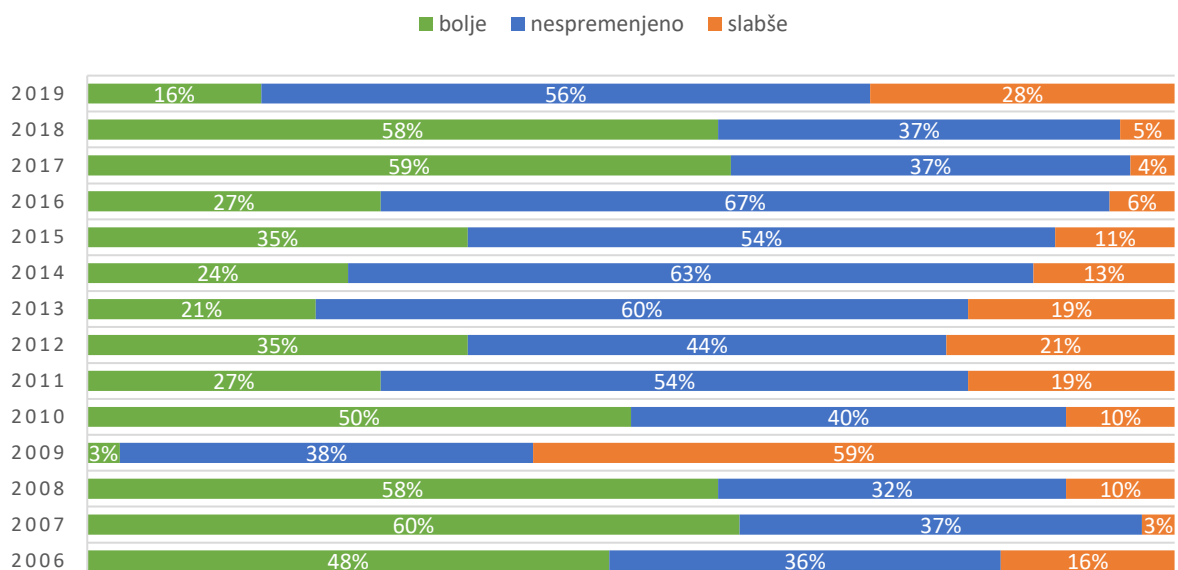

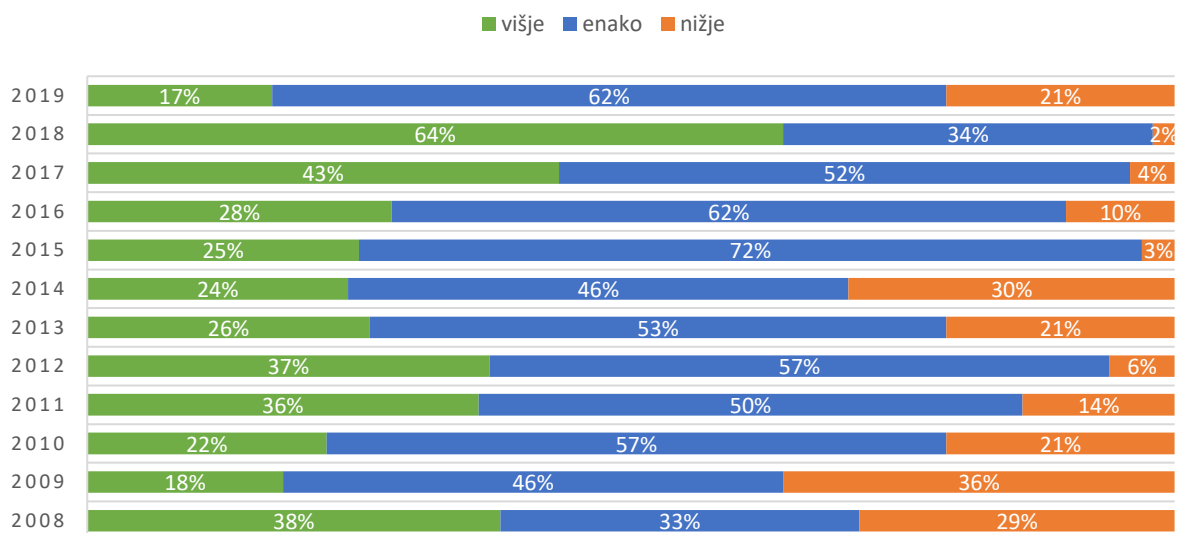
KAKO OCENJUJETE TRENUTNI POSLOVNI POLOŽAJ VAŠEGA PODJETJA?

KAKO SE BO POSLOVNI POLOŽAJ VAŠEGA PODJETJA RAZVIJAL V LETU 2019 V PRIMERJAVI S PREJŠNJIM LETOM?

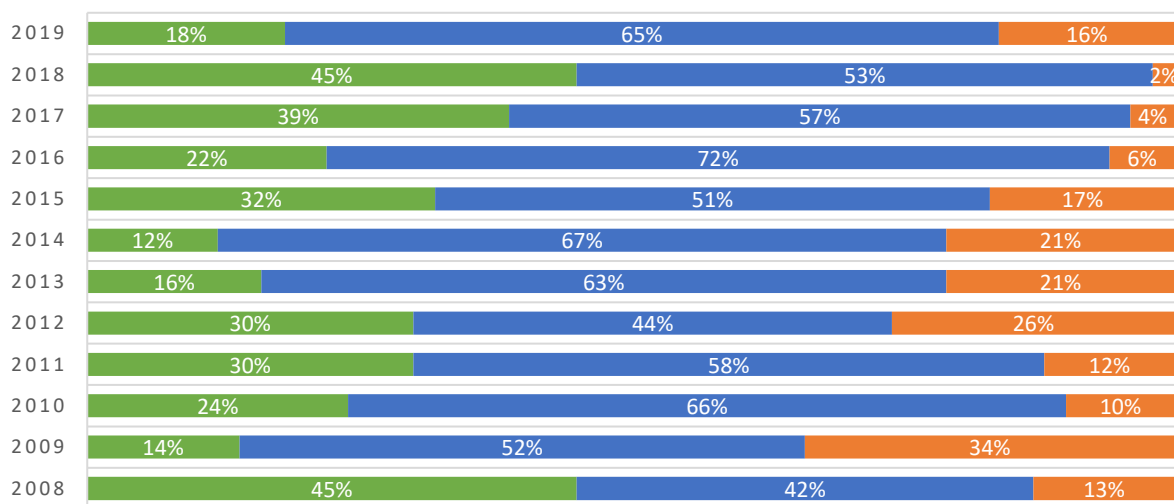
KAKO SE BO RAZVIJAL IZVOZ V PRIMERJAVI S PREJŠNJIM LETOM?

2. Načrtovana zaposlovanja in naložbe

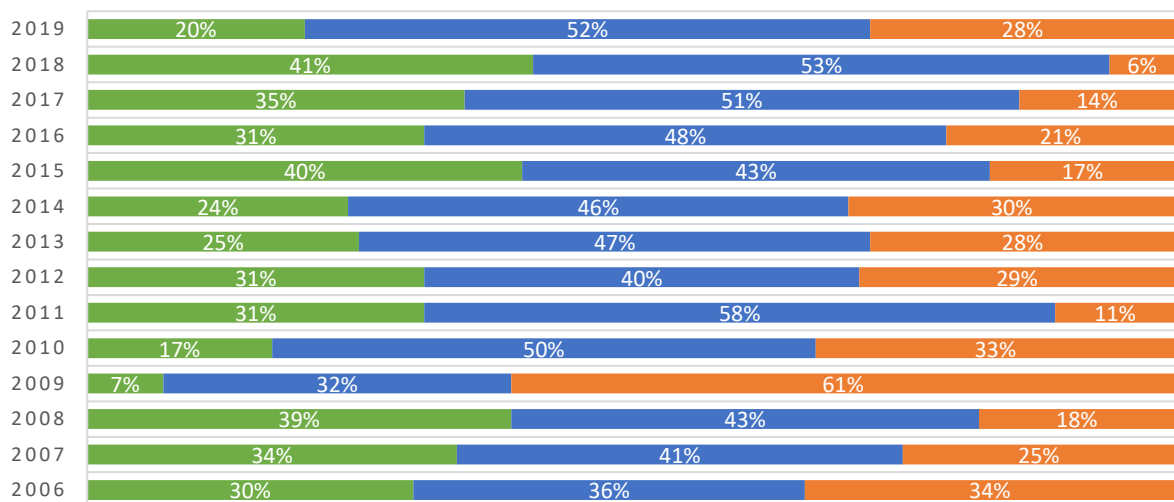
KAKO SE BO RAZVIJALO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V TEM LETU V PRIMERJAVI S PREJŠNJIM LETOM?

■ višje ■ enako ■ nižje

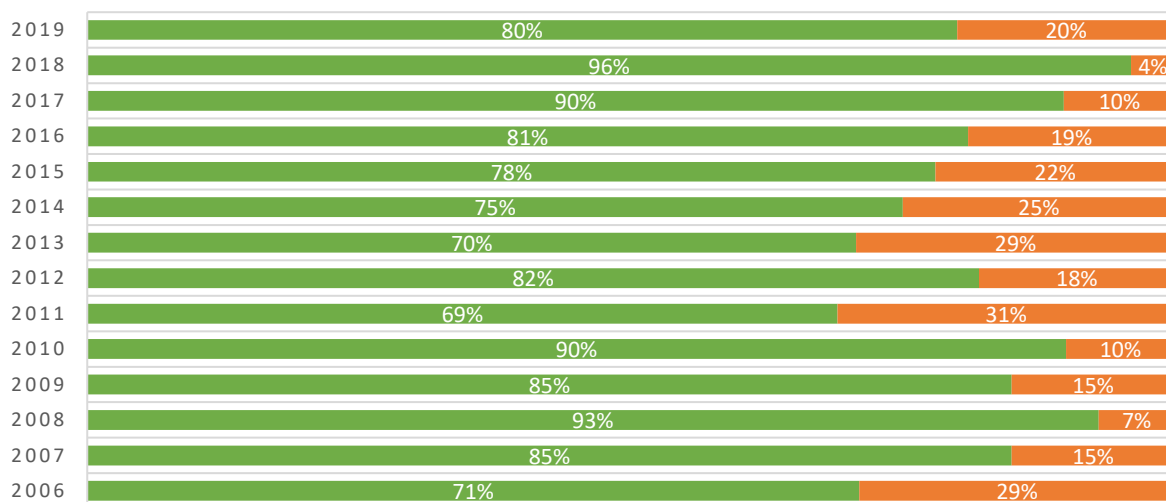
KAKO SE BODO STROŠKI ZA NALOŽBE V TEM LETU RAZVIJALI V PRIMERJAVI S PREJŠNJIM LETOM?

■ višje ■ enako ■ nižje

BI DANES PONO VNO IZBRALI SLOVENIJO KOT LOKACIJO ZA NALOŽBE?

■ ja ■ ne

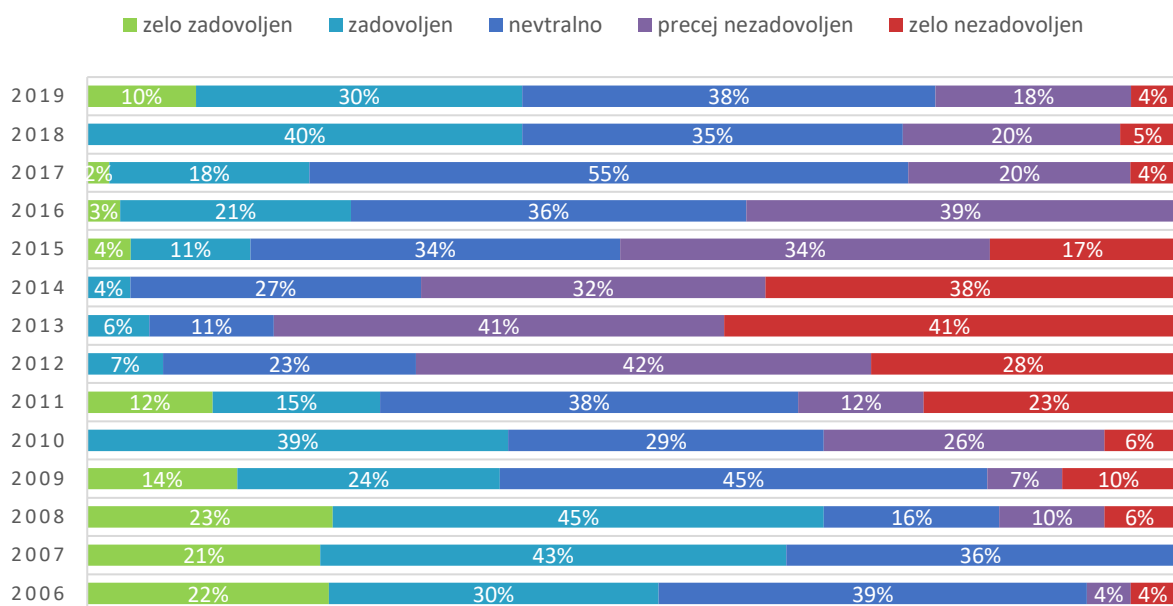

II. Lokacijski pogoji

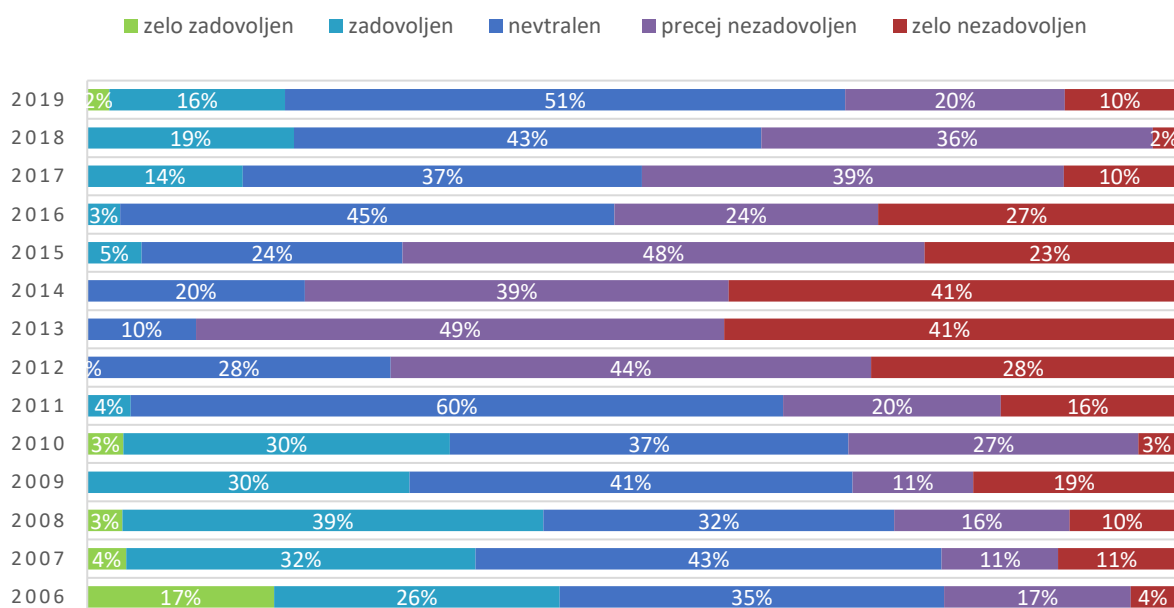
1. Gospodarsko politično okolje

(stabilnost, varnosti in predvidljivost, korupcija, javna naročila, birokracija)

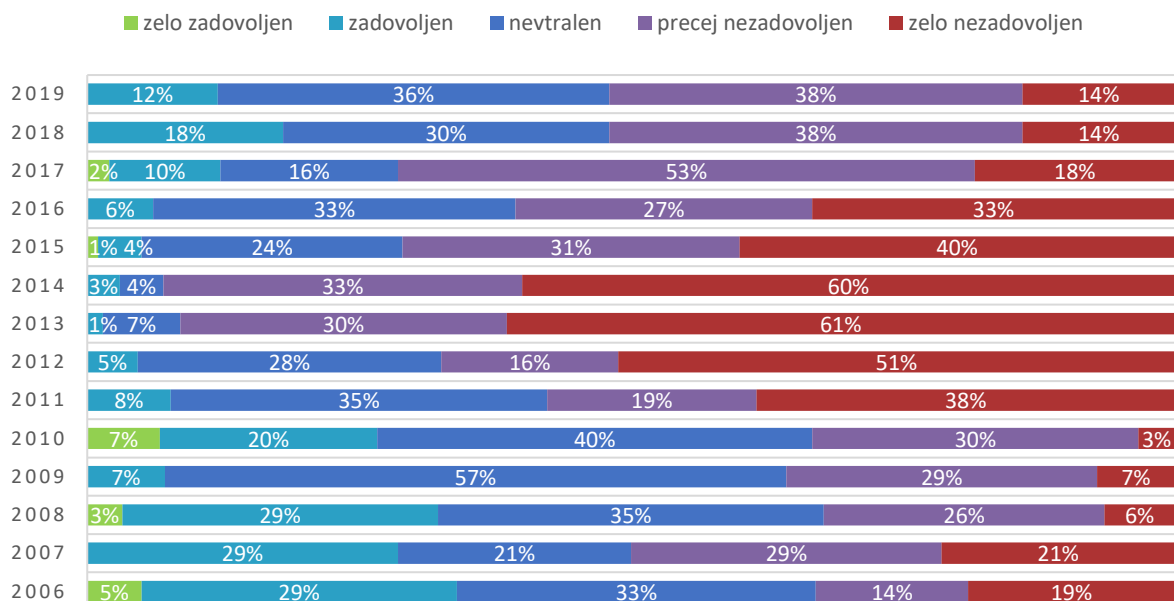
POLITIČNA IN SOCIALNA STABILNOST

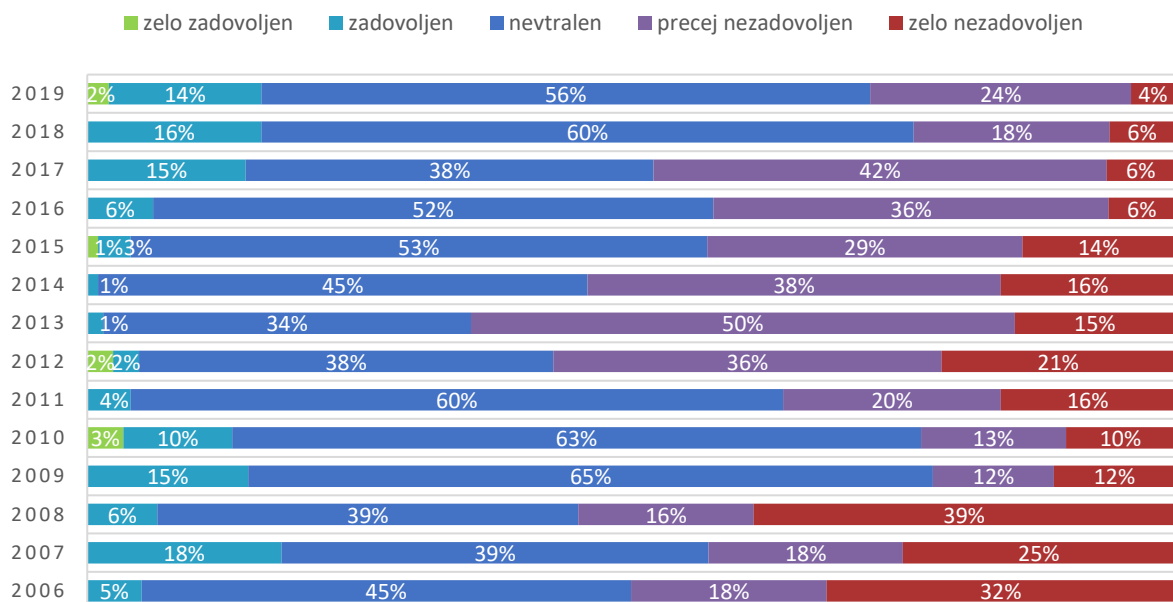
PREDVIDLJIVOST GOSPODARSKE POLITIKE

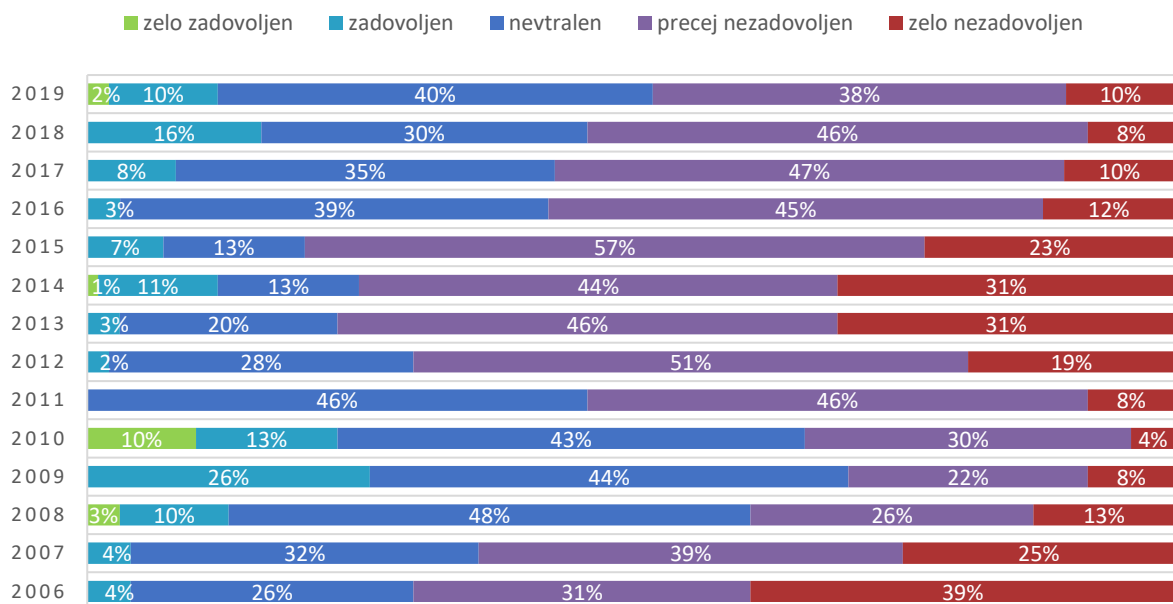
PREPREČEVANJE KORUPCIJE

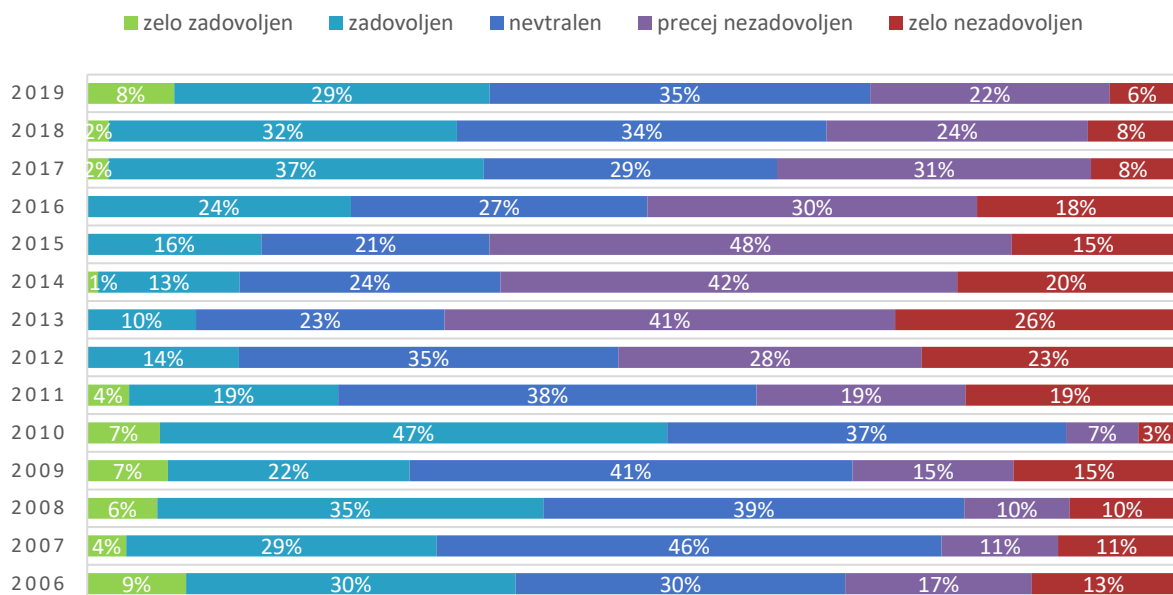
TRANSPARENTNOST JAVNIH NAROČIL

UČINKOVITOST JAVNE UPRAVE

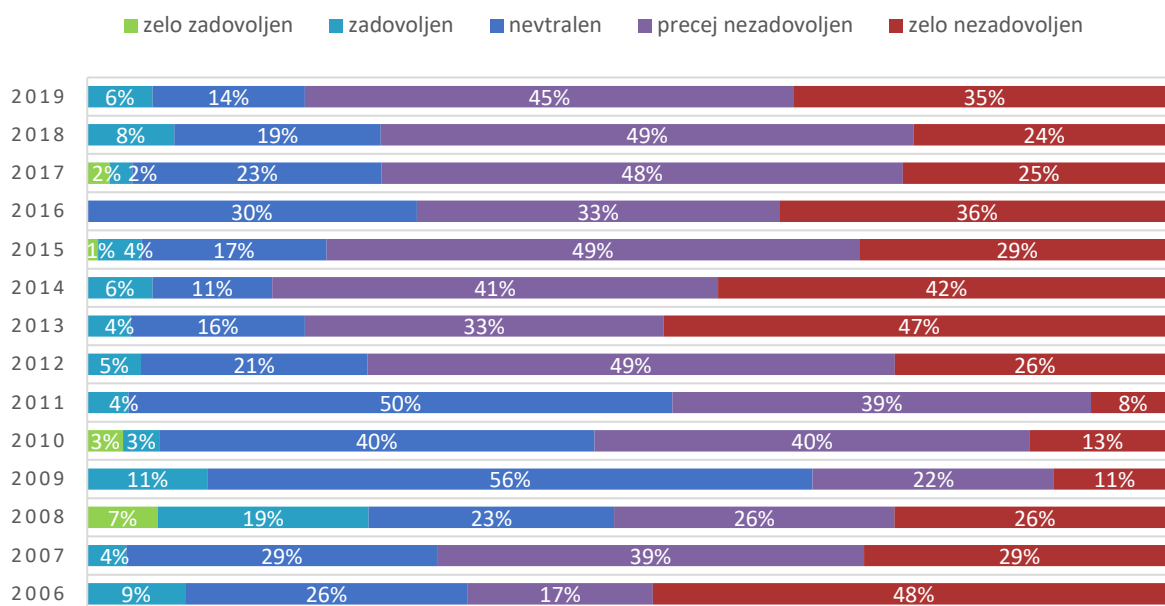
PRAVNA VARNOST

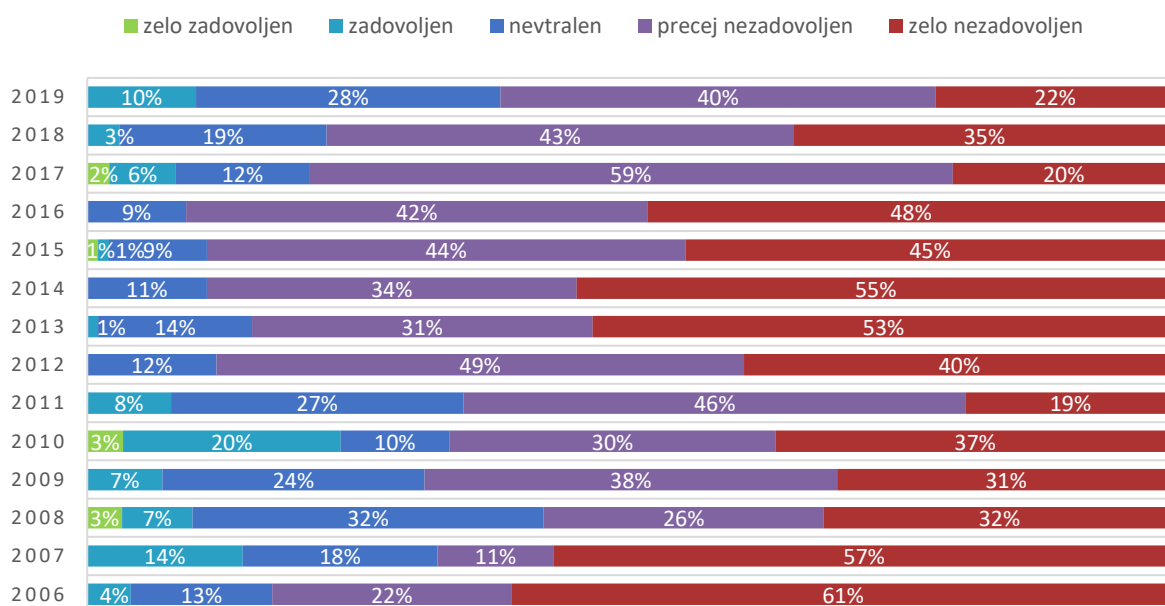

2. Davki in subvencije (davčni sistem, davčne obremenitve, subvencije EU)

DAVČNI SISTEM IN DAVČNI ORGANI

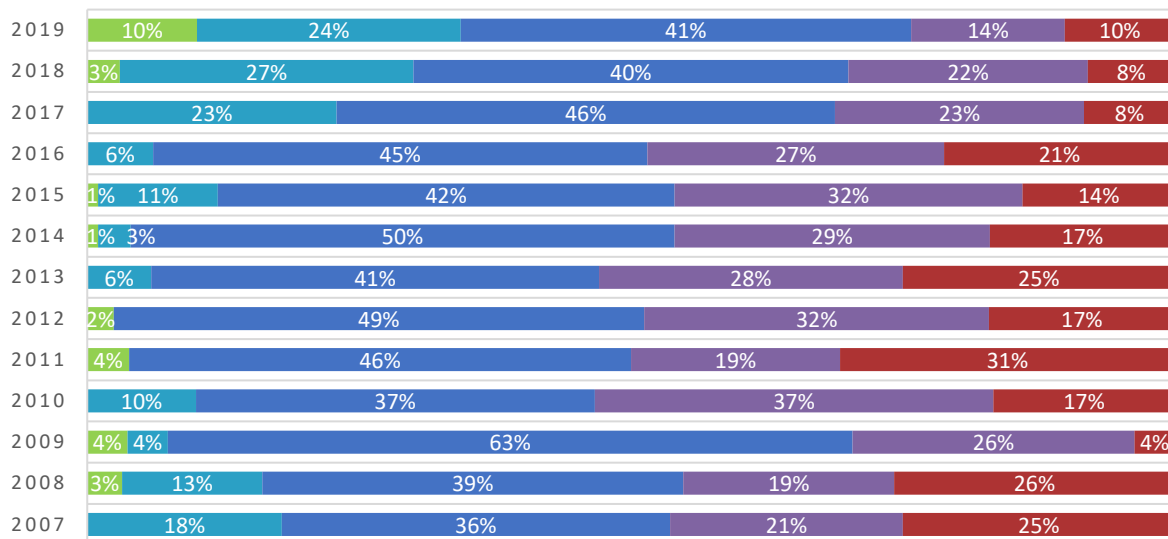

DAVČNE OBREMENITVE

DOSTOPNOST DO DRŽAVNIH SUBVENCIJ IN SUBVENCIJ EU

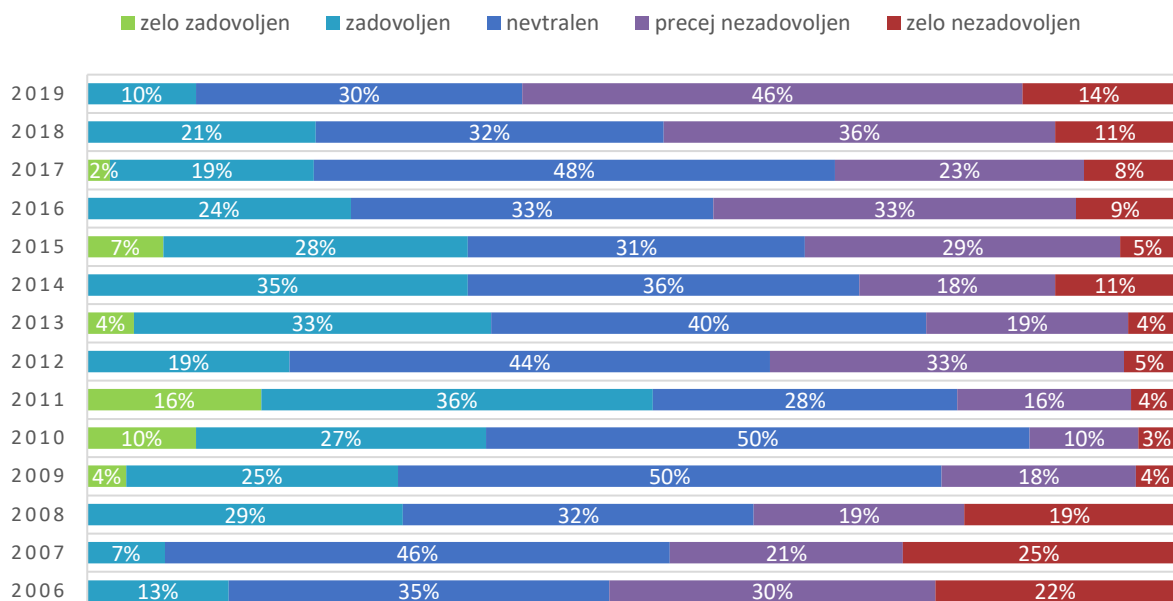
■ zelo zadovoljen ■ zadovoljen ■ nevtralen ■ precej nezadovoljen ■ zelo nezadovoljen

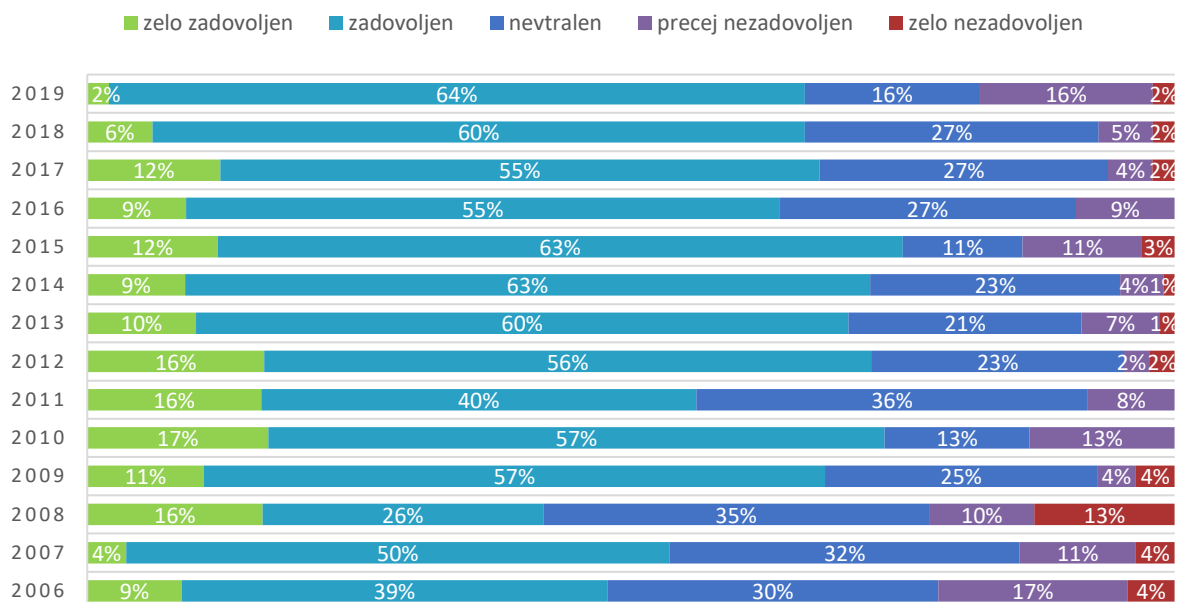
3. Pogoji na trgu dela

(Razpoložljivost kvalificirane delovne sile, kvalificiranost, izobrazba, stroški dela, produktivnost, delovno pravo)

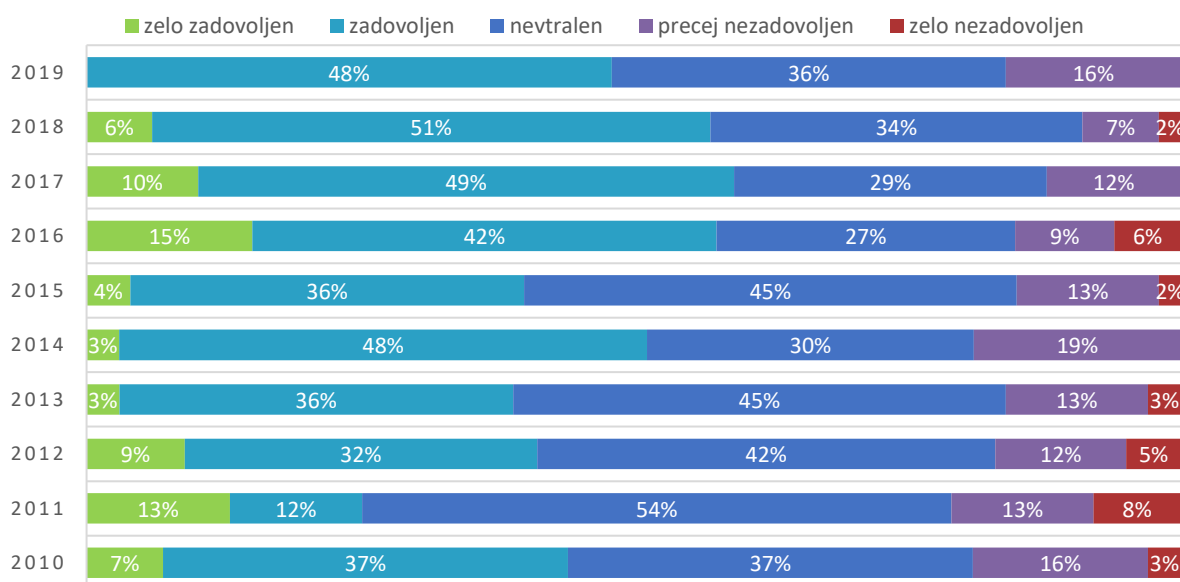
RAZPOLOŽLJIVOST KVALIFICIRANE DELOVNE SILE

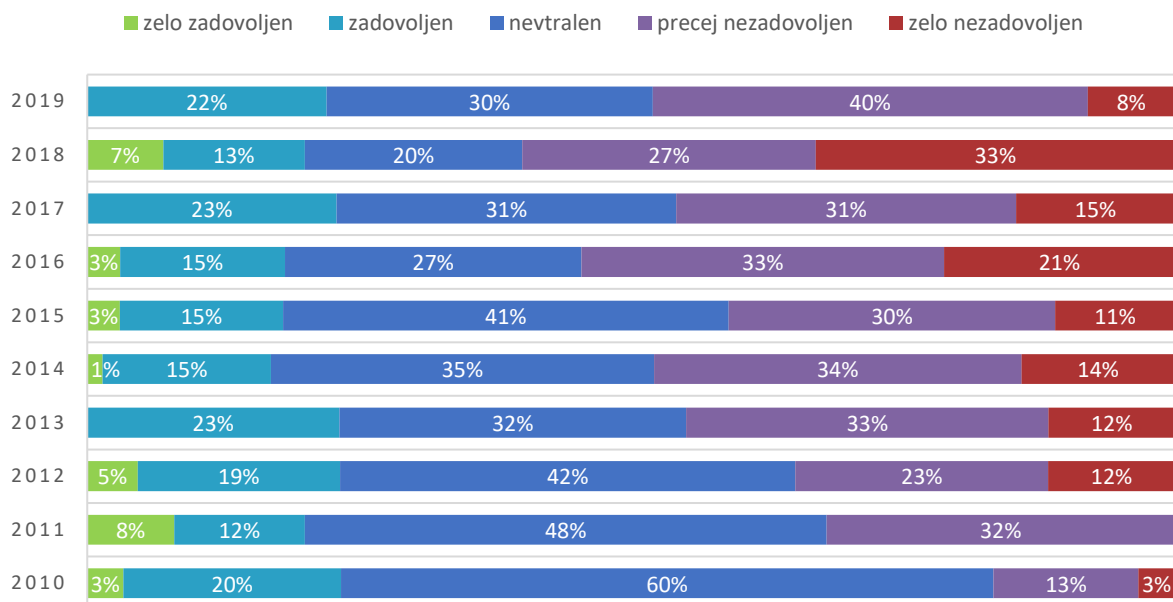
KVALIFICIRANOST DELOVNE SILE

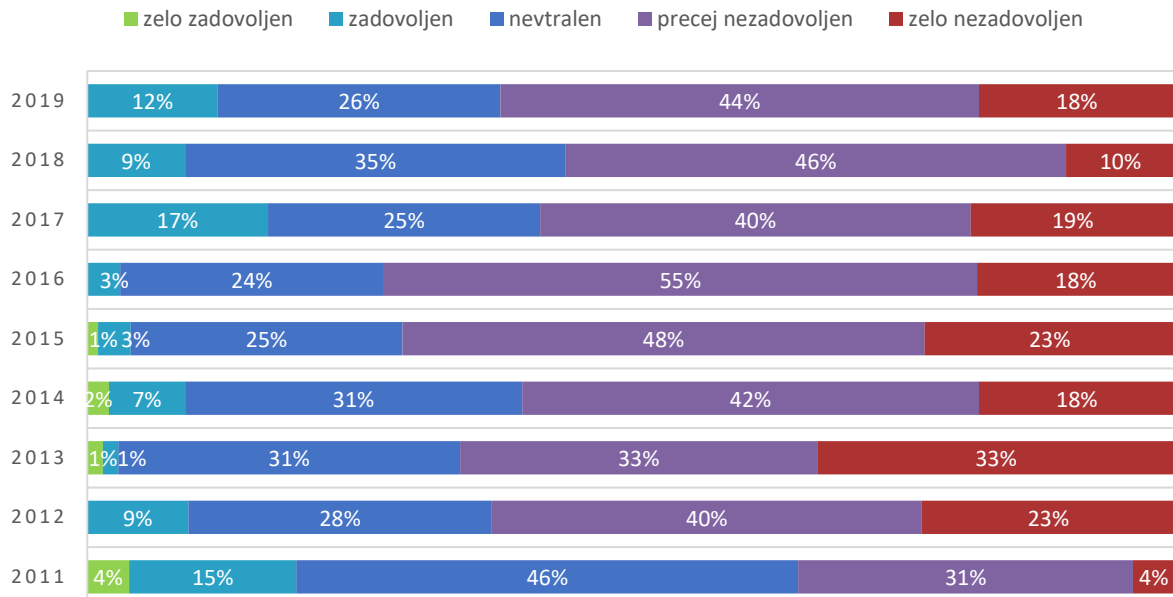
VISOKOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE

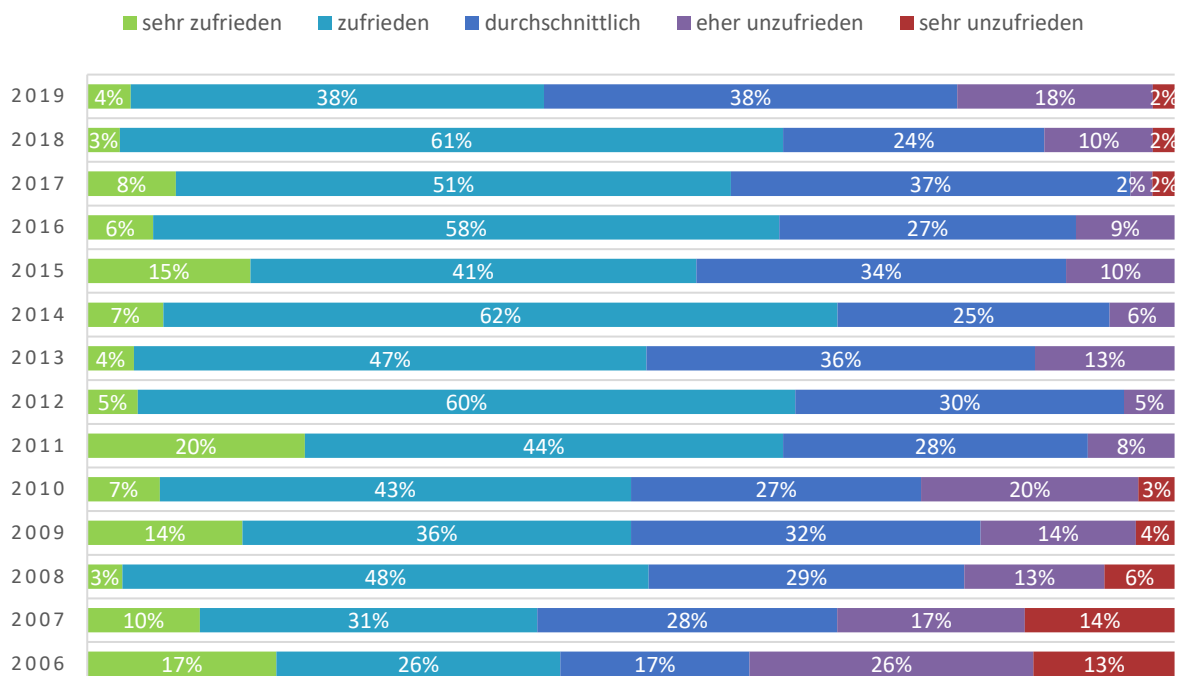
SISTEM POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA

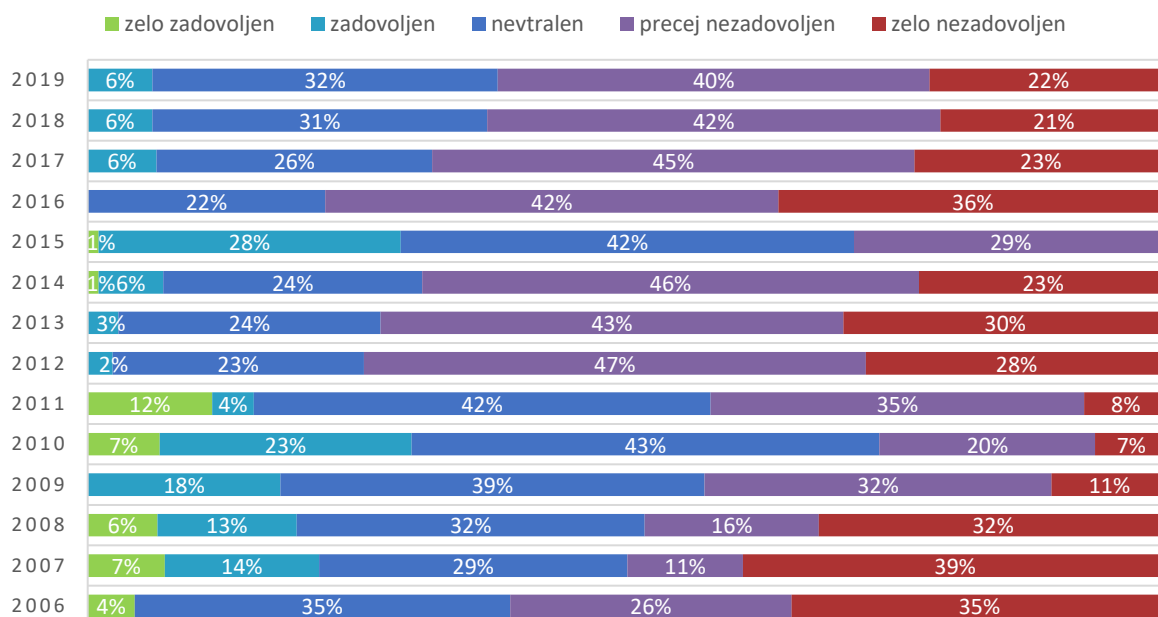
STROŠKI DELA

PRODUKTIVNOST IN DELAVNOST DELOJEMALCEV

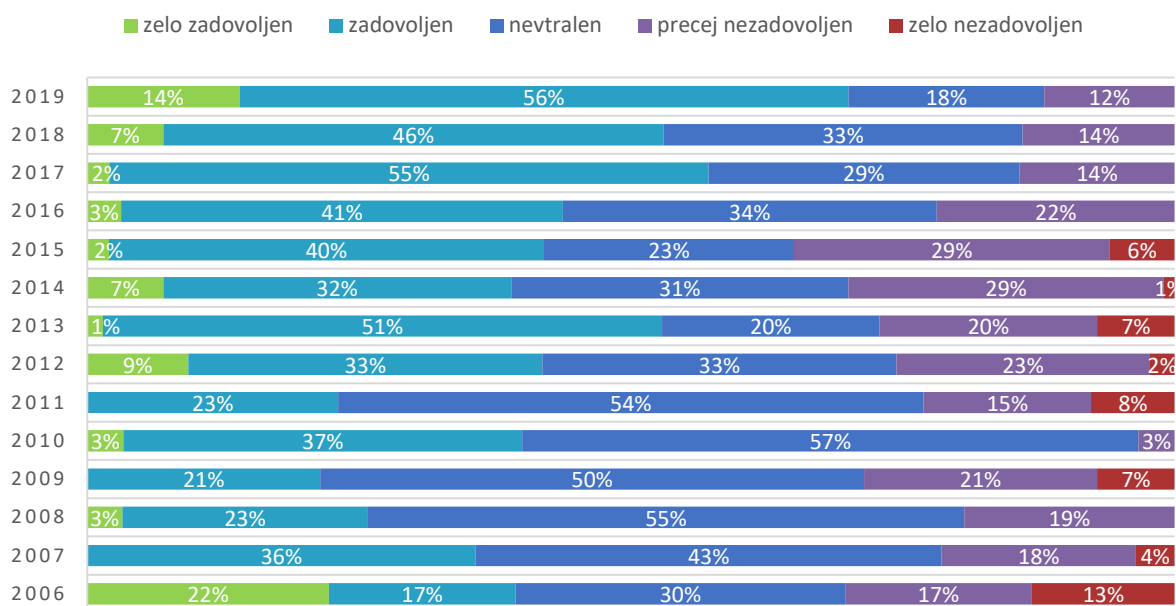

FLEKSIBILNOST DELOVNEGA PRAVA

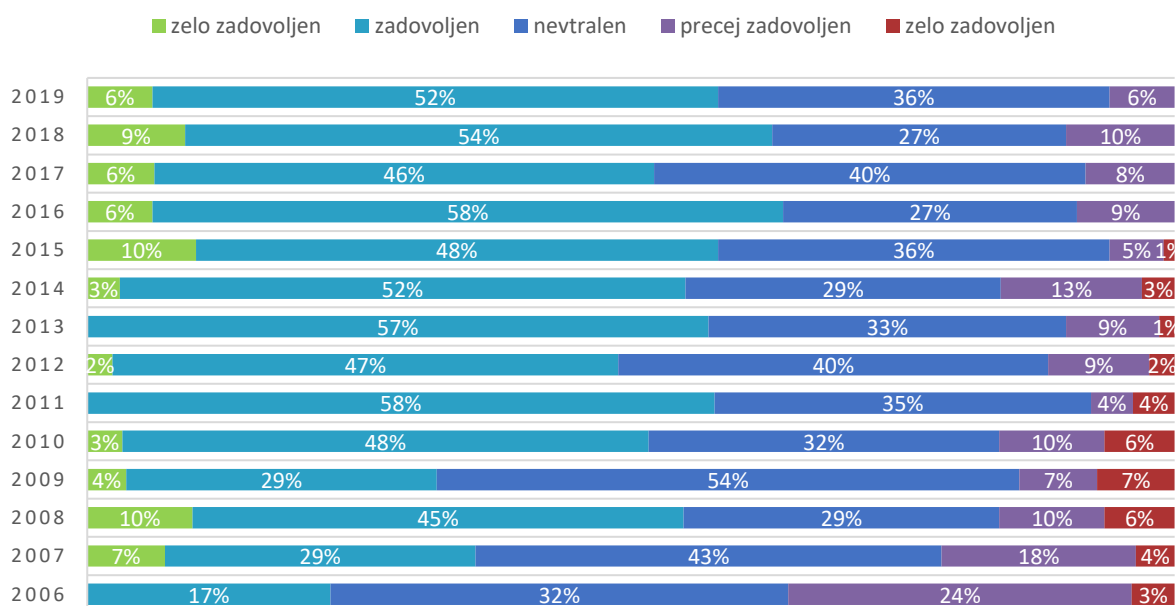

4. Operativno poslovno okolje (infrastruktura, lokalni dobavitelji, plačilna disciplina, raziskave in razvoj)

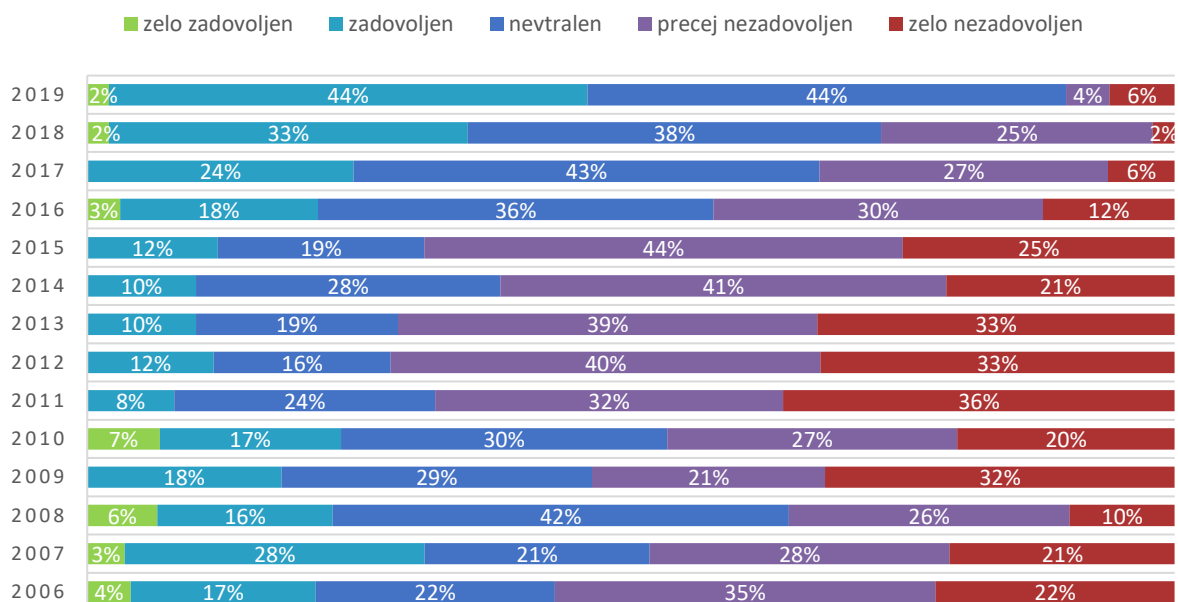
INFRASTRUKTURA

KAKOVOST IN RAZPOLOŽLJIVOST LOKALNIH DOBAVITELJEV

PLAČILNA DISCIPLINA

POGOJI ZA RAZISKAVE IN RAZVOJ

